

[Bernhard Baunsgaard]

serne fremtræder som udtryk for fuldtonende enighed, selv om det meget ofte forekommer, at der er delte meninger mellem de medlemmer af retten, der deltager i afgørelsen. Hvis det er en såkaldt vøteringssag, der behandles skriftligt, vil uenigheden bestå i en stemmeafgivning i forholdet 2:1, men i de mundtligt behandlede sager, hvor et større antal medlemmer deltager, kan man få mange forskellige variationer. En afgørelse med 4 stemmer mod 3 forekommer nu og da, og man kan også komme ud for en afgørelse, der er truffet med f. eks. 3 stemmer mod 3, idet retsformandens stemme i tilfælde af stemmelighed er den afgørende.

Af mange grunde ville det være af betydning, om sådanne uoverensstemmelser med hensyn til sagens udfald blev offentliggjort.

Det er først og fremmest en vejledning for den skatteyder, der klager over sin indkomst- og formueansættelse. Han har efter loven ret til at gå videre med landsskatterettens afgørelse til både landsret og højesteret, og det ligger i sagens natur, at han vil føle sig des mere tilskyndet hertil, når det af kendelsen fremgår, at der har været alvorlig tvivl om udfaldet af hans sag også ved behandlingen for landsskatteretten.

Men ikke blot den klager, der har den umiddelbare interesse i sin egen sags afgørelse, vil være interesseret i at se, med hvilke begrundelser forskellige retsmedlemmer er kommet til forskellige resultater. Også for de praktikere, der enten i ligningsadministrationen skal træffe afgørelser om tilsvarende emner, eller for de revisorer og advokater og skatterådgivere, der skal råde klienter og eventuelt føre sager for dem ved ligningsmyndighederne, er det af stor betydning at se, hvilke momenter der er indgået i afgørelsen af en sag. De kan være bestemmende for, hvordan man vil forholde sig i tilsvarende situationer, og de kan være afgørende for, om man i givet fald vil indbringe en ligeartet sag for landsskatteretten eller domstolene.

For landsskatterettens egen virksomhed vil det utvivlsomt også være en styrkelse, hvis der indføres en pligt til at offentliggøre de afvigende standpunkter. Det er en gammel erfaring, at netop den pligt til at begrunde sine synspunkter, som følger af, at disse offentliggøres, tvinger til en dybere overvejelse og derfor også en fastere indstilling til det standpunkt, man vælger at tage i en sag.

Helt tilsvarende betragtninger ligger bag udformningen af reglerne om dissens inden for den almindelige retspleje. De stemmer med de krav til åbenhed og klarhed i retspleje og administration, som er blevet mere og mere fremherskende i den sidste menneskealder eller to, og de er også helt på linie med det syn på forholdet mellem samfundet og den enkelte borger, som f. eks. er kommet til udtryk i den holdning, folketingets ombudsmand har indtaget i de snart 25 år, institutionen har eksisteret.

Spørgsmålet om adgangen til at offentliggøre dissenser i landsskatteretskendelser har været drøftet i landsskatteretten i de sidste måneder, bl. a. med udgangspunkt i et spørgsmål (nr. 1029) af 21. juli 1978 fra mig til den daværende minister for skatter og afgifter.

Under disse forhandlinger er det fremgået, at der i landsskatteretten i al almindelighed er sympati for tanken om at offentliggøre dissenser. Medlemmerne finder det principielt rigtigt, at man i så henseende er på linie med den øvrige retspleje. Men især fra landsskatterettens præsidents side har der været fremført betænkeligheder med hensyn til den arbejdsmæssige besværliggørelse af sagerne, som en sådan pligt vil medføre, og derfor tør præsidenten og de øvrige retsformænd for øjeblikket ikke anbefale, at man tager dette skridt.

Efter min opfattelse er bekymringen for den forøgede arbejdsbyrde på landsskatteretten stærkt overdreven. Allerede i dag skal der gives en begrundelse for afgørelsen i enhver landsskatteretssag, og selv om denne begrundelse fremtidig – i et antagelig ret begrænset antal sager – kommer til at indeholde den variation, at der skal gengives flere synspunkter, kan det næppe betyde nogen afgørende forskel i omfanget af arbejdet for de tjenestemænd i landsskatteretten, der skal udforme kendelserne.

For imidlertid at sikre sig mod denne eventuelle udvidelse af arbejdsomfang – hvilken frygt jeg som nævnt må anse for stærkt overdreven – er der foretaget visse begrænsninger i det omfang, forslaget ville have, hvis man strengt fulgte de samme principper, som er indeholdt i retsplejeloven. Jeg henviser herom til de særlige bemærkninger til lovforslagets nr. 1 og 2.